

42 Uradni list RS, št. 42/2006
z dne 19. 4. 2006

1800. Pravilnik o merilnih instrumentih, Stran 4499.

Na podlagi prvega in petega odstavka 9. člena, drugega odstavka 10. člena in petega odstavka 11. člena Zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – prečiščeno besedilo) izdaja minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

P R A V I L N I K

o merilnih instrumentih

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik v skladu z Direktivo 2004/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o merilnih instrumentih (UL L št. 135 z dne 30. aprila 2004, str. 1) določa meroslovne in z njimi povezane tehnične zahteve (v nadaljnjem besedilu: bistvene zahteve), ki jih morajo izpolnjevati merilni instrumenti (v nadaljnjem besedilu: merila), področja njihove uporabe, načine ugotavljanja skladnosti in označevanje meril ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati organ za ugotavljanje skladnosti.

Ta pravilnik določa tudi postopke rednih in izrednih overitev meril in je v tem delu izdan ob upoštevanju postopka obveščanja v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 98/34/ES z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. julija 1998, str. 37), nazadnje spremenjeno z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 98/48/ES z dne 20. julija 1998 o spremembi Direktive 98/34/ES o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 217 z dne 5. avgusta 1998, str. 18) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 98/34/ES).

2. člen

(področje uporabe)

Določbe tega pravilnika se uporabljajo za merila določena v prilogi I, ki je sestavni del tega pravilnika. Merila so po vrsti razdeljena na naslednja poglavja:

- vodomeri (MI-001),
- plinomeri in korektorji plina (MI-002),
- števcji delovne električne energije (MI-003),
- merilniki toplotne energije (MI-004),
- merilni sistemi za zvezno in dinamično merjenje količin tekočin razen vode (MI-005),

- avtomatske tehtnice (MI-006),
- taksimetri (MI-007),
- dolžinska merila splošnega namena (v nadaljnjem besedilu: dolžinska merila) in gostinska posoda (MI-008),
- stroji za merjenje dolžine žice in kabla (MI-009) in
- merilniki izpušnih plinov (MI-010).

3. člen

(medsebojno priznavanje)

Določbe tega pravilnika, ki se nanašajo na postopke rednih in izrednih overitev meril, se ne uporabljajo za merila, ki se proizvajajo oziroma se dajejo v promet v drugih državah članicah Evropske skupnosti, državah članicah Evropskega gospodarskega prostora in Turčije, če so v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven zavarovanja javnega interesa.

4. člen

(pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- »podsestav« je strojna naprava, ki deluje samostojno in je sestavni del merila skupaj z drugimi podsestavi, s katerimi je združljiva, ali drugimi merili, s katerimi je združljiva;
- »proizvajalec« je fizična ali pravna oseba, ki da merilo v promet in uporabo in je odgovorna za njegovo skladnost s tem pravilnikom;
- »dati v promet« je prvič odplačno ali neodplačno dobaviti merilo končnemu uporabniku v Evropski skupnosti;
- »začetek uporabe« je prva uporaba merila pri končnem uporabniku za namene, za katere je predvideno;
- »pooblaščen zastopnik« je fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski skupnosti, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil za nastopanje v njegovem imenu v zvezi z nalogami iz tega pravilnika;
- »harmonizirani standard« je tehnična specifikacija, ki jo je sprejel Evropski komite za standardizacijo, Evropski komite za standardizacijo v elektrotehniko ali Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (v nadaljnjem besedilu: evropske organizacije za standarde) na zahtevo Evropske komisije v skladu z Direktivo 98/34/ES ter pravili, ki veljajo za storitve informacijske družbe, in ki je pripravljena v skladu s splošnimi smernicami, o katerih je doseženo soglasje med Evropsko komisijo in evropskimi organizacijami za standarde;
- »normativni dokument« je dokument s tehničnimi specifikacijami, ki jih je sprejela Mednarodna organizacija za zakonsko meroslovje (v nadaljnjem besedilu: OIML);
- »merjena veličina« je veličina, ki se meri;
- »vplivna veličina« je veličina, ki ni merjena veličina, vendar vpliva na rezultat merjenja;
- »naznačeni obratovalni pogoji« so vrednosti merjene veličine in vplivnih veličin, ki so običajni pogoji pri delovanju merila;
- »motnja« je vplivna veličina, katere vrednost je znotraj omejitev, določenih v zvezi z ustrezno zahtevo, vendar zunaj določenih naznačenih obratovalnih pogojev merilnega instrumenta. Vplivna veličina je motnja, če za to vplivno veličino niso določeni naznačeni obratovalni pogoji;
- »kritična vrednost spremembe« je vrednost, pri kateri se sprememba merilnega rezultata šteje za nezaželeno;
- »dolžinsko merilo« je naprava, ki je med uporabo namenjena stalnemu ponavljanju ali pridobivanju ene ali več od znanih vrednosti dane količine;

- »trgovska transakcija« je neposredna prodaja, če:
- je rezultat meritve podlaga za ceno, ki jo je treba plačati,
- je vsaj ena od sodelujočih strank pri transakciji, povezani z merjenjem, potrošnik ali katera koli druga stranka, ki zahteva podobno raven varstva, in
- vse stranke pri transakciji sprejemajo rezultate meritve v tem trenutku in na tem kraju;
- »klimatska okolja« so pogoji, v katerih se merila lahko uporabljajo;
- »distribucijsko podjetje« je dobavitelj električne energije, plina, toplote ali vode.

5. člen

(uporaba za podsestave)

Če so pri posamezni vrsti meril določene bistvene zahteve za podsestave, se določbe tega pravilnika smiselno uporabljajo tudi za te podsestave.

V postopku ugotavljanja skladnosti se lahko podsestavi in merila ocenjujejo neodvisno in ločeno.

6. člen

(bistvene zahteve in ugotavljanje skladnosti)

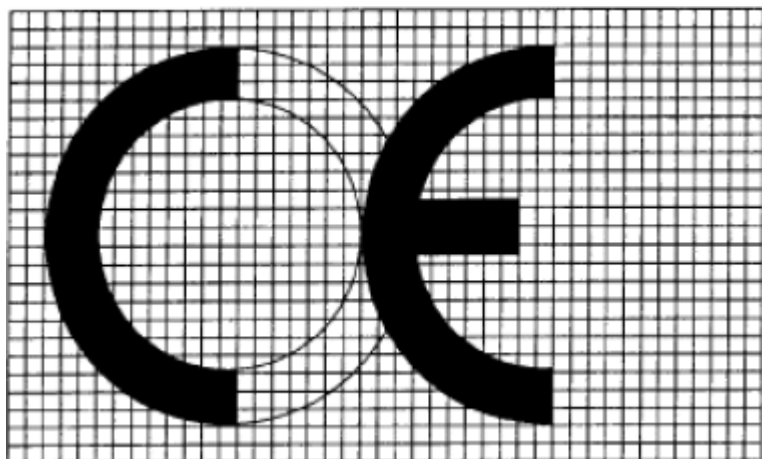
Merila morajo izpolnjevati bistvene zahteve iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I.

7. člen

(oznake)

Skladnost merila z zahtevami tega pravilnika se potrdi z znakom »CE« in dodatno meroslovno oznako.

Znak »CE« ima naslednjo obliko:

Če je znak »CE« pomanjšana ali povečana, mora ohraniti razmerja zgornje risbe.

Deli znaka "CE" morajo imeti isto navpično dimenzijo, ki ne sme biti manjša od 5 mm. To minimalno dimenzijo se sme opustiti pri merilih majhne velikosti.

Dodatno meroslovno oznako sestavlja pravokotnik, v katerem so velika črka »M« in zadnji dve številki tistega leta, ko je bila nameščena. Višina pravokotnika je enaka višini znaka »CE«. Dodatna meroslovna oznaka se namesti tik za znakom »CE«.

Znaku »CE« in dodatni meroslovni oznaki sledi identifikacijska številka priglašenega organa iz 11. člena tega pravilnika.

Če je merilo sestavljeno iz več naprav, ki niso podsestavi, vendar delujejo skupaj, se oznake namestijo na glavno napravo tega merila.

Če je merilo premajhno ali preobčutljivo, da bi lahko nosilo znak »CE« in dodatno meroslovno oznako, morata biti znak in oznaka na embalaži, če je merilo embalirano, ter v spremnih dokumentih, ki jih zahteva ta pravilnik.

Znak »CE« in dodatna meroslovna oznaka morata biti neizbrisni. Identifikacijska številka priglašenega organa mora biti neizbrisna ali samouničljiva po odstranitvi. Vse oznake morajo biti jasno vidne ali z lahkoto dostopne.

8. člen

(namestitev oznak)

Znak »CE« in dodatno meroslovno oznako namesti proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik. Oznaki se lahko namestita na merilo med procesom proizvodnje, če je to upravičeno.

Na merila je prepovedano namestiti oznake, ki bi utegnile tretje osebe zavesti v zmoto glede pomena ali oblike znaka »CE« in dodatne meroslovne oznake. Na merilo se lahko namesti katera koli druga oznaka, če se s tem ne zmanjšata vidljivost in čitljivost znaka »CE« in dodatne meroslovne oznake.

Če za merila veljajo še drugi predpisi, ki določajo zahteve v zvezi z drugimi vidiki in prav tako zahtevajo označevanje z znakom »CE«, znak »CE« na merilu pomeni, da merilo izpolnjuje tudi zahteve teh predpisov.

V spremnih dokumentih, obvestilih ali navodilih, priloženih merilu iz prejšnjega odstavka mora biti naveden sklic na te predpise in njihovo objavo ter na direktivo, za prenos katere, je bil izdan ta predpis.

9. člen

(dajanje v promet in začetek uporabe)

Na sejmih, razstavah, predstavitev in podobnem se smejo prikazovati merila, ki niso skladna z zahtevami tega pravilnika, če je z vidnim znakom jasno označeno, da ta merila niso skladna ter da se ne smejo tržiti in začeti uporabljati, dokler ne izpolnjujejo predpisanih zahtev.

10. člen

(tehnična dokumentacija)

Tehnična dokumentacija mora na razumljiv način opisati načrtovanje, proizvodnjo in delovanje merila in omogočiti ugotavljanje njegove skladnosti z zahtevami tega pravilnika.

Tehnična dokumentacija mora biti dovolj podrobna, da se lahko določijo:

- meroslovne lastnosti merila,
- obnovljivost meroslovnih rezultatov proizvedenih meril, kadar se primerno naravnajo ob uporabi predvidenih sredstev, ter
- neoporečnost merila.

Če je zagotavljanje skladnosti in prepoznavanje tipa ali merila potrebno, mora tehnična dokumentacija vsebovati:

- a) splošni opis merila,
- b) zasnovo konstrukcije ter proizvodne skice in načrte sestavnih delov, podsestavov, vezij itd.,
- c) proizvodne postopke, ki zagotavljajo skladno proizvodnjo,
- d) če je to potrebno, opis elektronskih naprav z risbami, diagrami, diagrami poteka logičnih podatkov in informacij o programski opreми, ki pojasnjujejo njihove lastnosti in delovanje,
- e) opise in pojasnila, potrebne za razumevanje zahtev iz b), c) in d) točke tega odstavka, vključno z delovanjem merila,
- f) seznam standardov in normativnih dokumentov iz 13. člena tega pravilnika, ki se delno ali v celoti uporabljajo za merilo,
- g) opise rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev, če standardi in normativni dokumenti iz 13. člena tega pravilnika niso bili uporabljeni,
- h) rezultate projektnih izračunov, pregledov itd.,
- i) poročila o preskusih, če je to potrebno, ki naj prikažejo, da je tip ali merilo v skladu z:
 - zahtevami tega pravilnika v okviru navedenih naznačenih pogojev delovanja in navedenih motenj iz okolja,
 - navedbami glede vzdržljivosti plinomerov, vodomeroval, merilnikov toplotne energije in pretočnih meril za tekočine razen vode,
- j) ES-certifikate o pregledu tipa ali ES-certifikate o pregledu zasnove merila, ki vsebuje dele, identične tistim v načrtu.

Proizvajalec navede v tehnični dokumentaciji, kje so nameščeni žigi in oznake in če je to potrebno tudi pogoje za skladnost z vmesniki in podsestavi.

11. člen

(priglasitev)

Organi, ki ugotavljajo skladnost meril z bistvenimi zahtevami ter izvajajo postopke ugotavljanja skladnosti v skladu z 38. členom tega pravilnika (v nadaljnjem besedilu: organ za ugotavljanje skladnosti), morajo izpolnjevati pogoje, določene v 12. členu tega pravilnika. Šteje se, da organi, ki izpolnjujejo pogoje, določene v ustreznih harmoniziranih standardih, izpolnjujejo te pogoje.

Organi za ugotavljanje skladnosti so pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki so bili imenovani na podlagi predpisa, ki ureja zahteve, postopek imenovanja, naloge in nadzor imenovanih oseb na področju meroslovja, in Urad Republike Slovenije za meroslovje (v nadaljnjem besedilu: urad).

Minister, pristojen za gospodarstvo, priglasil organ za ugotavljanje skladnosti (v nadaljnjem besedilu: priglašeni organ) Komisiji Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Komisija), državam članicam Evropske skupnosti in Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: države članice) na podlagi obvestila ministra, pristojnega za meroslovje. Priglasitev vsebuje poleg navedbe priglašene organa še modul ugotavljanja skladnosti iz 38. člena tega pravilnika, identifikacijsko številko, ki jo je določila Komisija, vrsto meril, na katere se nanaša priglasitev, in če je to potrebno, razrede točnosti meril, merilno območje, merilno tehnologijo ter vse lastnosti meril, ki omejujejo obseg priglasitve.

Če priglašeni organ ne izpolnjuje več pogojev iz 12. člena tega pravilnika, minister, pristojen za meroslovje, o tem obvesti ministra, pristojnega za gospodarstvo, ki o tem nemudoma obvesti Komisijo ter druge države članice.

12. člen

(pogoji, ki jih morajo izpolnjevati priglašeni organi)

Priglašeni organ mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. organ, njegov direktor in osebje, ki sodelujejo pri ugotavljanju skladnosti, ne smejo biti načrtovalec, proizvajalec, dobavitelj,

sestavljavec ali uporabnik meril, ki jih preverjajo, in tudi ne pooblaščen zastopnik katerekoli od teh oseb. Neposredno ali kot pooblaščen zastopnik ne smejo biti udeleženi v načrtovanju, izdelavi, trženju ali vzdrževanju meril. To ne velja za izmenjavo tehničnih podatkov med proizvajalcem in priglašnim organom;

2. organ, njegov direktor in osebje, ki sodelujejo pri ugotavljanju skladnosti, morajo biti neodvisni od pritiskov in spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivali na njihovo razsodbo ali na rezultate ugotavljanja skladnosti, zlasti od oseb ali skupin oseb, ki imajo interes pri rezultatih ocenjevanja;

3. osebje priglašnega organa mora:

– biti temeljito tehnično in poklicno usposobljeno, da lahko opravlja vse naloge v zvezi z ugotavljanjem skladnosti, za katere je organ priglašen,

– zadovoljivo poznati pravila v zvezi z nalogami, ki jih opravlja, in imeti ustrezne izkušnje, povezane s temi nalogami, ter

– biti ustrezno usposobljeno za sestavo certifikatov, zapisov in poročil, ki potrjujejo, da so bile zadevne naloge opravljene;

4. zjamčena mora biti nepristranskost organa, njegovega direktorja in osebja. Prejemki organa ne smejo biti odvisni od rezultatov nalog, ki jih opravlja. Plačilo direktorja in osebja organa ne sme biti odvisno od števila opravljenih nalog ali rezultatov teh nalog;

5. priglašeni organ mora imeti zavarovano odškodninsko odgovornost, razen če za odgovornost jamči država v skladu s predpisi.

Direktor in osebje priglašnega organa morata biti zavezana k poklicni molčečnosti v zvezi s podatki, ki jih pridobita med izvajanjem svojih nalog v skladu s tem pravilnikom, razen do pristojnih upravnih organov Republike Slovenije, če to zadeva izvrševanje njunih nalog in pristojnosti.

Ugotavljanje skladnosti se opravi s kar največjo profesionalno integriteto in potrebnim strokovnim znanjem na področju meroslovja. Če priglašeni organ za posebne naloge sklene pogodbo s podizvajalcem, mora najprej zagotoviti, da podizvajalec izpolnjuje zahteve in pogoje iz tega pravilnika. Priglašeni organ hrani zadevne dokumente o izpolnjevanju zahtev in pogojev podizvajalca in v zvezi z delom, ki ga le-ta opravlja v skladu s tem pravilnikom, da so kadarkoli na voljo organu priglasitelju.

Priglašeni organ mora biti usposobljen za izvajanje vseh nalog v zvezi z ugotavljanjem skladnosti, za katere je priglašen, ne glede na to, ali te naloge izvaja sam ali se izvajajo v njegovem imenu in v okviru njegove odgovornosti. Priglašeni organ mora imeti na voljo potrebno osebje ter dostop do objektov in naprav, ki so nujni za pravilno opravljanje tehničnih in administrativnih nalog, povezanih z ugotavljanjem skladnosti.

13. člen

(harmonizirani standardi in normativni dokumenti)

Šteje se, da so merila skladna z bistvenimi zahtevami iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I za posamezno vrsto merila, če izpolnjujejo zahteve tistih slovenskih standardov, ki so prevzeti harmonizirani standardi za posamezno vrsto merila, v zvezi s katerim je objavljeno sklicevanje v seriji C Uradnega lista Evropskih skupnosti.

Če merilo le delno izpolnjuje zahteve slovenskih standardov iz prvega odstavka tega člena, se šteje, da je merilo skladno z bistvenimi zahtevami, ki ustrezajo zahtevam slovenskih standardov, s katerimi je merilo skladno.

Seznam slovenskih standardov iz prvega odstavka tega člena objavi minister, pristojen za meroslovje (v nadaljnjem besedilu: minister) v Uradnem listu Republike Slovenije.

Šteje se, da so merila skladna z bistvenimi zahtevami iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I za posamezno vrsto merila, če izpolnjujejo ustrezne dele normativnih dokumentov, v zvezi s katerim je objavljeno sklicevanje v seriji C Uradnega lista Evropskih skupnosti.

Če je merilo le delno usklajeno z normativnim dokumentom iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je merilo skladno z bistvenimi zahtevami, ki ustrezajo delom normativnega dokumenta, s katerimi je merilo skladno.

Seznam normativnih dokumentov iz četrtega odstavka tega člena objavi minister v Uradnem listu Republike Slovenije.

Proizvajalec se lahko odloči, da uporabi katerokoli tehnično rešitev, ki je skladna z bistvenimi zahtevami iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I. Da bi proizvajalec izkoristil domnevo o skladnosti, mora pravilno uporabiti rešitve iz ustreznih harmoniziranih standardov ali iz ustreznih delov normativnih dokumentov in seznamov iz prvega in četrtega odstavka tega člena.

Če je ustrezní program preskusov opravljén v skladu z ustreznimi standardi in normativnimi dokumenti iz prvega in četrtega odstavka tega člena, se domneva, da je skladen z ustreznimi preskusi iz (i) točke tretjega odstavka 10. člena tega pravilnika, če rezultati preskusa zagotavljajo skladnost z bistvenimi zahtevami.

14. člen

(preklic harmoniziranega standarda)

Če urad oceni, da evropski harmoniziran standard, ne izpolnjuje v celoti bistvenih zahtev iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I, obvesti o tem kontaktno točko v okviru nacionalnega organa za standarde (v nadaljnjem besedilu: kontaktna točka) v skladu s predpisom, ki ureja postopke notificiranja na področju standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti.

Če Komisija obvesti kontaktno točko, da določeni nacionalni standard, ki je prevzet harmonizirani standard ne izpolnjujejo v celoti bistvenih zahtev iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I, minister, pristojen za meroslovje, objavi preklic tega standarda v Uradnem listu Republike Slovenije.

15. člen

(preklic normativnega dokumenta)

Če urad oceni, da normativni dokument, v zvezi s katerim je objavljeno sklicevanje v seriji C Uradnega lista Evropskih skupnosti, ne izpolnjuje v celoti bistvenih zahtev iz II. poglavja tega pravilnika in priloge I, predloži zadevo Odboru za merilne instrumente, ki pomaga Komisiji, ter navede razloge za tako odločitev.

Če Komisija obvesti države članice, da je treba sklicevanje na ustrezní normativni dokument preklicati v Uradnem listu Evropskih skupnosti, minister, pristojen za meroslovje, objavi preklic sklicevanja na ustrezní normativni dokument v Uradnem listu Republike Slovenije.

Urad sprejme ustrezne ukrepe za posvetovanje na nacionalni ravni z zainteresiranimi strankami o delu OIML, ki se nanaša na področje uporabe tega pravilnika.

16. člen

(nadzorovanje trga in upravno sodelovanje)

Meril, ki ne izpolnjujejo zahtev tega pravilnika, se ne sme dati v promet in začeti uporabljati.

Urad si s pristojnimi organi držav članic pri izpolnjevanju svojih obveznosti glede nadzorovanja trga medsebojno izmenjuje zlasti:

- informacije v zvezi s stopnjo usklajenosti meril, ki se preverjajo, z določbami tega pravilnika in rezultate teh preverjanj,
- ES-certifikate o pregledu tipa merila in ES-certifikate o pregledu zasnove merila ter njihove priloge, ki jih izdajo priglašeni organi, in tudi dodatke, spremembe in preklice, povezane z že izdanimi certifikati,
- odobritve sistemov kakovosti, ki jih izdajo priglašeni organi, in tudi informacije o sistemih kakovosti, ki so zavrjeni ali preklicani, ter
- ocenjevalna poročila, ki jih pripravijo priglašeni organi, če jih zahtevajo drugi organi oblasti.

Urad zagotovi, da so vse potrebne informacije v zvezi s certifikati in odobritvami sistemov kakovosti na voljo priglašenim organom.

Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo obvesti države članice in Komisijo, da je urad pristojen za izmenjavo informacij v skladu s tem pravilnikom.

17. člen

(zaščitna klavzula)

Če inšpektor urada ugotovi, da model merila, ki nosi znak »CE« in dodatno meroslovno oznako, ob pravilni namestitvi in uporabi v skladu z navodili proizvajalca ne izpolnjuje bistvenih zahtev tega pravilnika delno ali v celoti, z odločbo odloči, da se merilo umakne iz prometa oziroma prepove ali omeji njegov nadaljnji promet ali prepove ali omeji njegovo nadaljnjo uporabo. Pri tem upošteva, ali gre za sistematične ali naključne neskladnosti. Če urad ugotovi, da ima neskladnost sistematične lastnosti, nemudoma o tem obvesti ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, Komisijo in države članice. Obveščanje izvede v skladu s predpisom o načinu izmenjave informacij o ukrepih in dejanjih, ki omejujejo trgovanje s proizvodi.

Urad sprejme ustrezne ukrepe proti vsaki osebi, ki je na merilo namestila znak »CE« in dodatno meroslovno oznako, če merilo ob pravilni namestitvi in uporabi v skladu z navodili proizvajalca delno ali v celoti ne izpolnjuje bistvenih zahtev tega pravilnika. Urad o tem obvesti Komisijo in države članice na način, ki je določen v prejšnjem odstavku.

18. člen

(neupravičeno pritrjevanje oznak)

Če inšpektor urada ugotovi, da znak »CE« in dodatna meroslovna oznaka nista bila nameščena v skladu s tem pravilnikom, naloži proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku:

- da uskladi merilo z določbami tega pravilnika, ki se nanašajo na znak »CE« in dodatno meroslovno oznako ter niso zajete s prvim odstavkom 17. člena tega pravilnika, in
- da odpravi kršitev pod pogoji, ki jih določi.

Če se neskladnost nadaljuje, mora inšpektor urada izvesti ustrezne ukrepe, s katerimi omeji ali prepove dajanje meril v promet ali zagotovi, da se tako merilo umakne iz prometa v skladu s 17. členom tega pravilnika.

19. člen

(dolžnost prijave)

Vsak, ki da v prvo uporabo oziroma ima pripravljeno za dajanje v prvo uporabo merilo, za katerega veljajo zahteve tega pravilnika, je dolžan to prijaviti uradu.

Prijava iz prejšnjega odstavka mora vsebovati vsaj naslednje podatke:

- ime in naslov uporabnika merila,
- namen in mesto uporabe,
- ime proizvajalca merila in njegovih delov,
- številko pregleda tipa ali zasnove merila,
- datum nakupa in začetka uporabe merila.

Dolžnost prijave ne velja za prvo uporabo plinomerov, števecv električne energije, vodomero in merilnikov toplotne energije. Za ta merila je upravljavec meril dolžan uradu ob koncu koledarskega leta posredovati seznam meril, ki se bodo vgradila oziroma zamenjala v prihodnjem letu. Seznam mora vsebovati naslednje podatke:

- ime proizvajalca meril in delov meril ter tudi številko odobritve vzorca merila,
- število meril, ki se bo vgradilo,
- časovno obdobje, v katerem bo potekala vgraditev meril.

Na voljo uradu mora biti tudi seznam mest, kjer se bodo merila vgrajevala.

II. BISTVENE ZAHTEVE

20. člen

(definicija)

Merilo mora zagotavljati visoko raven meroslovne zaščite, da bi lahko vsakdo, ki ga merjenje zadeva, zaupal rezultatom meritev, ter mora biti zasnovano in proizvedeno na visoki kakovostni ravni merilne tehnologije in varovanja merilnih podatkov.

Merila morajo izpolnjevati zahteve tega poglavja, in kadar je to primerno, tudi posebne zahteve za merila iz priloge I, ki opredeljujejo podrobnosti v zvezi z nekaterimi vidiki splošnih zahtev.

Rešitve, ki se sprejmejo zaradi izpolnjevanja zahtev, morajo upoštevati predvideno uporabo merila in vse predvidljive zlorabe merila.

21. člen

(dopustni pogoški)

V okviru naznačenih obratovalnih pogojev in v odsotnosti motenj merilni pogošek ne sme presegati vrednosti največjega dopustnega pogoška (v nadaljnjem besedilu: NDP), kakor je določen v ustreznih posebnih zahtevah za posamezno merilo.

Če ni v prilogi I za posamezna merila določeno drugače, se NDP izrazi kot dvostranska vrednost odmika od prave vrednosti meritve.

V okviru naznačenih obratovalnih pogojev in v prisotnosti motnje so zahteve za delovanje določene v ustreznih posebnih zahtevah za posamezno merilo.

Če je merilo namenjeno za uporabo v določenem stalnem, neprekinjenem elektromagnetnem polju, mora biti dopustno delovanje med preskusom s sevanim amplitudno moduliranim elektromagnetnim poljem v okviru NDP.

Proizvajalec mora določiti klimatska, mehanska in elektromagnetna okolja, v katerih naj bi se merilo uporabljalo, oskrbo z električno energijo in druge vplivne veličine, ki lahko vplivajo na njegovo točnost, upoštevajoč zahteve iz priloge I za posamezno merilo.

22. člen

(klimatska okolja)

Proizvajalec mora označiti zgornjo temperaturno mejo in spodnjo temperaturno omejitev, uporabljajoč katero koli vrednost iz preglednice 1, če ni v prilogi I določeno drugače, in navesti, ali je merilo namenjeno za kondenzirajočo ali nekondenzirajočo vlago ter tudi lokacijo, za katero je merilo namenjeno, tj. odprto ali zaprto.

Temperaturne meje				
Zgornje temperaturne meje	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Spodnje temperaturne meje	5 °C	-10 °C	-25 °C	-40 °C

Preglednica št. 1

23. člen

(mehanska okolja)

Mehanska okolja so razvrščena v razrede od M1 do M3, in sicer:

– v razred M1 se uvrščajo merila, ki se uporabljajo na lokacijah z manjšimi tresljaji in sunki, npr. merila, pritrjena na lahke nosilne konstrukcije ter izpostavljena zanemarljivim tresljajem in sunkom iz bližnje okolice, ki jih povzročajo dejavnosti lokalnega razstreljevanja ali zabijanja pilotov, loputanje z vrati itd.;

– v razred M2 se uvrščajo merila, ki se uporabljajo na lokacijah z znatnimi in močnimi tresljaji in sunki, ki jih povzročajo na primer stroji ali mimo vozeča vozila ali bližnji težki stroj, tekoči trakovi itd.;

– v razred M3 se uvrščajo merila, kjer je stopnja tresljajev in sunkov visoka ali zelo visoka, npr. če so merila pritrjena neposredno na stroje, tekoče trakove itd.

V zvezi z mehanskimi okolji je treba upoštevati naslednje vplivne veličine:

- tresljaje in
- mehanske sunke.

24. člen

(elektromagnetna okolja)

Elektromagnetna okolja so razvrščena v razred E1, E2 ali E3, kakor je navedeno v nadaljevanju, če ni v ustreznih poglavjih priloge I za posamezna merila določeno drugače.

V razred E1 se uvrščajo merila, ki se uporabljajo na lokacijah z elektromagnetnimi motnjami, podobnimi tistim v stanovanjskih

in poslovnih stavbah ter v objektih lahke industrije.

V razred E2 se uvrščajo merila, ki se uporabljajo na lokacijah z elektromagnetnimi motnjami, podobnimi tistim v drugih industrijskih objektih.

V razred E3 se uvrščajo merila, ki se napajajo iz akumulatorja vozila. Ta merila morajo biti skladna z zahtevami za razred E2 in dodatnimi zahtevami glede:

- padcev napetosti, ki jih povzroča napajanje zaganjalnikov motorjev z notranjim zgorevanjem,
- prehodnih pojavov ob izpadu bremena, ki se pojavijo, kadar se izpraznjeni akumulator odklopi pri delujočem motorju.

V zvezi z elektromagnetnimi okolji je treba upoštevati naslednje vplivne veličine:

- prekinitve napetosti,
- kratkotrajne upade napetosti,
- napetostne prehodne pojave na napajalnih in/ali signalnih vodih,
- elektrostaticne razelektritve,
- radiofrekvenčna elektromagnetna polja,
- inducirana radiofrekvenčna elektromagnetna polja na napajalnih in/ali signalnih vodih in
- napetostne udare na napajalnih vodih in/ali signalnih vodih.

Druge vplivne veličine, ki jih je treba upoštevati, kadar je to primerno, so:

- spremembe napetosti,
- spremembe omrežne frekvence,
- magnetna polja omrežne frekvence in
- vsako drugo veličino, ki bi lahko znatno vplivala na točnost merila.

25. člen

(temeljna pravila za preskušanje in določanje pogoškov)

Skladnost z bistvenimi zahtevami iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 21. člena je treba preveriti za vsako primerno vplivno veličino. Če v ustreznem poglavju priloge I za posamezno merilo ni določeno drugače, te bistvene zahteve veljajo, kadar se uporabi vsaka posamezna vplivna veličina in se njen učinek ocenjuje ločeno ter se druge vplivne veličine ohranjajo relativno konstantne pri referenčnih vrednostih.

Meroslovni preskusi se izvajajo med uporabo vplivne veličine ali po njej, pri čemer je treba upoštevati tiste razmere, ki ustrezajo običajnemu stanju delovanja merila, ko se bo ta količina vpliva verjetno pojavila.

26. člen

(okoliška vlažnost)

Glede na klimatsko okolje delovanja, v katerem naj bi se merilo uporabljalo, je primeren preskus s stalno vlažno vročino (nekondenzirajočo) ali s ciklično vlažno vročino (kondenzirajočo).

Preskus s ciklično vlažno vročino je primeren, kadar je kondenzacija pomembna ali kadar je vdor pare pospešen zaradi dihanja. V razmerah, kjer deluje nekondenzirajoča vlažnost, je primeren preskus s stalno vlažno vročino.

27. člen

(obnovljivost)

Uporaba iste merjene veličine na drugi lokaciji ali pri drugem uporabniku, pri čemer so vse druge razmere enake, mora v zaporednih meritvah dati zelo podobne rezultate. Razlika med merilnimi rezultati mora biti majhna v primerjavi z največjim dopustnim pogreškom.

28. člen

(ponovljivost)

Uporaba iste merjene veličine v enakih razmerah mora v zaporednih meritvah dati zelo podobne rezultate. Razlika med merilnimi rezultati mora biti majhna v primerjavi z NDP.

29. člen

(odzivnost in občutljivost)

Merilo mora biti dovolj občutljivo in njegov prag odzivnosti mora biti dovolj nizek za predvideno merilno nalogo.

30. člen

(vzdržljivost)

Merilo mora biti zasnovano tako, da v okoljskih pogojih, za katere je zasnovano, vzdržuje primerno stabilnost svojih meroslovnih lastnosti med obdobjem, ki ga določi proizvajalec, če je pravilno nameščeno ter se vzdržuje in uporablja v skladu z navodili proizvajalca.

31. člen

(zanesljivost)

Merilo mora biti zasnovano tako, da kolikor je mogoče zmanjša vpliv hibe, ki bi povzročila netočen merilni rezultat, razen če prisotnost hibe ni očitna.

32. člen

(primernost)

Merilo ne sme omogočati zlorabe, medtem ko morajo biti možnosti za nehoteno napačno uporabo čim manjše.

Merilo mora biti primerno za predvideno uporabo, upoštevajoč praktične delovne pogoje, ter uporabniku ne sme postavljati nerazumnih zahtev zato, da bi pridobilo pravilne merilne rezultate.

Pogreški meril distribucijskih podjetij pri pretokih ali tokovih, ki so zunaj odobrenega območja, ne smejo biti neupravičeno pristranski.

Če je merilo zasnovano za merjenje vrednosti merjene veličine, ki so konstantne v določenem obdobju, mora biti neobčutljivo za manjše spremembe vrednosti merjene veličine ali pa mora ustrezno ukrepati.

Merilo mora biti dovolj vzdržljivo in njegovi konstrukcijski materiali morajo biti primerni za razmere, v katerih je predvidena njegova uporaba.

Merilo mora biti zasnovano tako, da omogoča nadzor nad merilnimi nalogami po dajanju v promet in začetku uporabe. Posebna oprema ali programska oprema za ta nadzor mora biti po potrebi del tega merila. Preskusni postopek mora biti opisan v navodilih za uporabo.

Če merilo vsebuje programsko opremo, ki poleg merilnih zagotavlja tudi druge funkcije, mora biti programska oprema, ki je bistvena za meroslovne lastnosti, prepoznavna in nanjo ostala programska oprema ne sme nedopustno vplivati.

33. člen**(zaščita pred zlorabo)**

Na meroslovne lastnosti merila se ne sme nedopustno vplivati s priključevanjem druge naprave, z nobeno lastnostjo priključene naprave ali s katero koli drugo oddaljeno napravo, ki komunicira z merilom.

Del strojne opreme, ki je bistvenega pomena za meroslovne lastnosti, mora biti zasnovan tako, da ga je mogoče zaščititi. Predvideni zaščitni ukrepi morajo omogočiti dokazljivost možnega posega.

Programska oprema, ki je bistvenega pomena za meroslovne lastnosti, mora biti kot taka prepoznavna in zaščitena.

Merilo mora zagotoviti, da je programska oprema zlahka prepoznavna.

Dokaz o posegu mora biti na voljo razumno časovno obdobje.

Merilni podatki, programska oprema, ki je bistvenega pomena za meroslovne lastnosti, in meroslovno pomembni parametri, ki so shranjeni ali se prenašajo, morajo biti primerno zaščiteni proti namerni ali nenamerni zlorabi.

Pri merilih distribucijskih podjetij resetiranje prikaza skupne dobavljene količine ali prikazov, na podlagi katerih se lahko izračuna skupna dobavljena količina, na katero sklicevanje je v celoti ali delno podlaga za plačilo, ne sme biti mogoče med uporabo.

34. člen**(napisi in oznake)**

Na merilu morajo biti naslednji napisi:

- oznaka ali ime proizvajalca,
- informacije o njegovi točnosti,

poleg tega, če je primerno:

- informacije v zvezi s pogoji uporabe,
- merilne zmogljivosti,
- merilno območje,
- identifikacijska oznaka,
- številke ES-certifikata o pregledu tipa ali ES-certifikata o pregledu načrtov ter
- informacije o tem, ali so dodatne naprave za zagotavljanje meroslovnih rezultatov skladne z določbami tega pravilnika, ki se nanašajo na zakonsko urejeni meroslovni nadzor.

Če je merilo premajhno ali je njegova konstrukcija preobčutljiva, da bi bile na njem lahko navedene zadevne informacije, morajo biti ustrezno označeni njegova embalaža, če je zapakirano, in spremni dokumenti, ki se zahtevajo na podlagi tega pravilnika.

Merilu morajo biti priložene informacije o njegovem delovanju, razen če to ni potrebno zaradi enostavnosti merila. Informacije morajo biti zlahka razumljive, in kjer je to ustrezno, vključevati:

- naznačene pogoje delovanja,
- mehanske in elektromagnetne okoljske razrede,
- zgornje in spodnje temperaturne meje, ali je kondenzacija mogoča ali ne, ali je merilo namenjeno za odprto ali zaprto lokacijo,
- navodila za vgradnjo, vzdrževanje, popravila in dopustna naravnavanja,
- navodila za pravilno delovanje in vse posebne pogoje uporabe in
- pogoje skladnosti z vmesniki, podsestavi ali merili.

Za skupine identičnih meril, ki se uporabljajo na isti lokaciji ali se uporabljajo za merjenje komunalnih storitev, niso nujno potrebna posamezna navodila za uporabo.

Če v prilogi I za posamezno merilo ni določeno drugače, ima vrednost razdelka za merjeno vrednost obliko $1 \times 10(\text{na } n)$, $2 \times 10(\text{na } n)$ ali $5 \times 10(\text{na } n)$, kjer je »n« katero koli celo število ali nič. Merska enota ali njen simbol morata biti prikazana v bližini številčne vrednosti.

Dolžinsko merilo je označeno z nazivno vrednostjo ali s skalo, ki jo spremlja uporabljena merska enota.

Uporabljene merske enote in njihovi simboli morajo biti skladni z določbami predpisa o merskih enotah.

Vse oznake in napisi, ki se zahtevajo po kateri koli zahtevi, morajo biti jasni, neizbrisljivi, nedvoumni in neprenosljivi.

35. člen

(kazanje rezultata)

Kazanje rezultata mora biti izvedeno s pomočjo prikazovalnika ali v tiskani obliki.

Kazanje rezultata mora biti jasno in nedvoumno. Dodani mu morajo biti taki napisi in oznake, ki jih uporabnik potrebuje za razumevanje pomembnosti rezultata. Razbiranje prikazanega rezultata mora biti enostavno pri običajnih pogojih uporabe. Dodatna kazanja se lahko prikažejo, če jih ni mogoče zamenjati z meroslovno nadzorovanimi kazanji.

Pri kazanju v tiskani obliki mora biti tisk ali zapis ravno tako zlahka berljiv in neizbrisljiv.

Merilo, namenjeno trgovskim poslom v neposredni prodaji, mora biti zasnovano tako, da ob vgradnji na predvideni način prikaže merilni rezultat obema strankama v poslu. Kadar je to pri neposredni prodaji bistvenega pomena, morajo biti na vsakem potrdilu, ki ga dobi potrošnik iz pomožne naprave, ki ni skladna z ustreznimi zahtevami tega pravilnika, navedene ustrezne opozorilne informacije.

Ne glede na to, da se merilo, ki je namenjeno za merjenja v distribucijskih podjetjih, lahko odčita daljinsko, mora biti opremljeno z meroslovno nadzorovanim prikazovalnikom, do katerega potrošnik lahko dostopa brez orodja. Odčitek tega prikazovalnika je merilni rezultat, ki se uporabi kot osnova za izračun zneska za plačilo.

36. člen

(nadaljnja obdelava podatkov za sklenitev trgovinskega posla)

Merilo, razen meril distribucijskih podjetij, mora na trajen način zapisati merilni rezultat skupaj z informacijami za prepoznavanje posameznega posla, če:

- je meritev neponovljiva in
- je merilo predvideno za uporabo v odsotnosti enega izmed strank v poslu.

Poleg tega morajo biti v trenutku, ko je meritev dokončana, na zahtevo na voljo trajen dokaz o merilnem rezultatu in informacije za prepoznavanje posla.

37. člen

(ovrednotenje skladnosti)

Merilo mora biti zasnovano tako, da je mogoče na preprost način ovrednotiti njegovo skladnost z ustreznimi zahtevami tega pravilnika.

III. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

38. člen

(postopki ugotavljanja skladnosti)

Skladnost merila z bistvenimi zahtevami je mogoče potrditi po enem od naslednjih načinov ugotavljanja skladnosti oziroma modulov, ki ga izbere vložnik zahteve in ki so določeni v prilogi II k temu pravilniku:

- modul A: izjava o skladnosti na podlagi notranje kontrole proizvodnje,
- modul A1: izjava o skladnosti na podlagi notranje kontrole proizvodnje in preskušanja proizvodov pri priglašenem organu,
- modul B: pregled tipa,
- modul C: izjava o skladnosti s tipom na podlagi notranje kontrole proizvodnje,
- modul C1: izjava o skladnosti s tipom na podlagi notranje kontrole proizvodnje in preskušanja proizvodov pri priglašenem organu,
- modul D: izjava o skladnosti s tipom na podlagi zagotavljanja kakovosti proizvodnega postopka,
- modul D1: izjava o skladnosti na podlagi zagotavljanja kakovosti proizvodnega postopka,
- modul E: izjava o skladnosti s tipom na podlagi zagotavljanja kakovosti pregleda in preskušanja končnega izdelka,
- modul E1: izjava o skladnosti na podlagi zagotavljanja kakovosti pregleda in preskušanja končnega izdelka,
- modul F: izjava o skladnosti s tipom na podlagi overjanja proizvodov,

- modul F1: izjava o skladnosti na podlagi overjanja,
- modul G: izjava o skladnosti na podlagi neposredne overitve posamičnega merila,
- modul H: izjava o skladnosti na podlagi celovitega zagotavljanja kakovosti,
- modul H1: izjava o skladnosti na podlagi celovitega zagotavljanja kakovosti in pregleda zasnove.

Proizvajalec zagotovi tehnično dokumentacijo iz 10. člena tega pravilnika, kadar je to potrebno, za posamezne vrste meril ali skupine meril.

Listine in dokumenti, ki se nanašajo na postopke za ugotavljanje skladnosti, morajo biti sestavljeni v slovenskem jeziku ali v jeziku, ki ga sprejme priglašeni organ.

IV. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

39. člen

(prva overitev)

Merila, ki imajo na dan uveljavitve tega pravilnika veljavno odobritev tipa ali EGS-odobritev tipa in izpolnjujejo zahteve predpisov, veljavnih pred 30. oktobrom 2006, se smejo dati v promet in uporabo ter prvo overitev v skladu s temi predpisi do izteka veljavnosti odobritve tipa ali EGS-odobritve tipa oziroma najdlje do 30. oktobra 2016, če odobritev tipa oziroma EGS-odobritev tipa nima omejene veljavnosti.

40. člen

(redna overitev)

Merila, ki so na dan uveljavitve tega pravilnika v uporabi in imajo veljavno prvo overitev ali EGS-prvo overitev oziroma redno overitev na podlagi predpisov, ki so veljali pred uveljavitvijo tega pravilnika, se smejo še naprej dajati v redno ali izredno overitev v skladu s temi predpisi.

41. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehajo veljati naslednji predpisi:

- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za plinomere in korektorje (Uradni list RS, št. 33/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za plinomere, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 72/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za indukcijske števec za električno energijo (Uradni list RS, št. 31/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za števec električne energije, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 76/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za statične števec delovne električne energije razredov točnosti 0,2 S in 0,5 S (Uradni list RS, št. 33/02) razen v delu, ki se nanaša na števec delovne električne energije razredov točnosti 0,2 S,
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za statične števec delovne električne energije točnostnih razredov 1 in 2 (Uradni list RS, št. 13/98),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike toplotne energije (Uradni list RS, št. 35/02),

- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za pretočna merila in merilne sisteme za zvezno in dinamično merjenje količin tekočin razen vode (Uradni list RS, št. 62/01 in 100/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za pomožno opremo za pretočna merila za tekočine razen vode, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za pretočna merila za tekočine razen vode, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilne sisteme za tekočine razen vode, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za avtomatske tehtnice (Uradni list RS, št. 26/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za avtomatske tehtnice s seštevanjem zveznih rezultatov tehtanja, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za avtomatske kontrolne in sortirne tehtnice, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za vodomere (Uradni list RS, št. 26/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za vodomere za hladno vodo, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 76/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za vodomere za vročo vodo, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 76/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za taksimetre (Uradni list RS, št. 26/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za taksimetre, ki lahko nosijo oznake in znake EEC (Uradni list RS, št. 74/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za dolžinska merila splošnega namena (Uradni list RS, št. 76/01),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za debelinska merila (Uradni list RS, št. 20/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za gostinsko posodo (Uradni list RS, št. 117/02),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za stroje za merjenje dolžine žice in kabla (Uradni list RS, št. 37/02 in 79/05),
- Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merila za merjenje izpušnih plinov vozil (Uradni list RS, št. 5/98).

Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo še naprej za:

- prve overitve in EGS-prve overitve meril iz 39. člena tega pravilnika, do izteka veljavnosti odobritve tipa ali EGS-odobritve tipa ali do 30. oktobra 2016, če odobritev tipa oziroma EGS-odobritev tipa nima omejene veljavnosti,
- redne in izredne overitve meril iz 40. člena tega pravilnika.

42. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 30. oktobra 2006.

Št. 0073-6/2005

Ljubljana, dne 21. marca 2006

EVA 2005-3211-0076

dr. Jure Zupan l.r.

Minister
za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

[Priloga I: Merila](#)

[Priloga II: Načini ugotavljanja skladnosti oziroma moduli](#)

[Na vrh](#)

[<< Nazaj](#)